

СВИНЯ ЗА ДВІ ГРИВНІ

Служив якось я у пана. Виходить як у пісні. Ач? Служив на фермі. Пас свиней. І був у мене напарник Микола. Злий такий! Вічно встромить десь свою голову, а потім і сам не може відійти від цього. Питається у себе: «А як це сталося?». А от як!

Отже, пасли ми свиней. Багацько їх було, вже й не пам'ятаю скільки. Пан Жрущоможу-й-скількихочу жив геть у лівій стороні. Приїжджав лише раз на місяць щоб розрахуватися з нами, порахувати свиней і привезти їм корма. Бувало й таке, що ми самі його визивали. Ну, тоді, коли, не дай Бог, якесь порося втече або здохне. Щоб оповістити пана про біду нам доводилось бігти на його «ліву» сторону і запрошувати в гості. Потім пан Жрущоможу-й-скількихочу приїжджав своєю бричкою на нашу, точніше, на свою свиноферму (або як ми з Миколою ще звикли казати – «свинофабрика») і вирішував проблеми.

Розкажу вам про один випадок. Постійно коли про нього згадую, хочеться і плакати, і сміятись. Отже, якось свиня, нехай їй земля буде пухом, хотіла втекти через обору у ліс і застряла між балками. Побачивши це, Микола ніби збісився. Він кинувся до свині з лопатою і разів зо п'ять вгамселив її по голові. Свиня ж, бідна, нехай земля їй буде пухом, вирячивши очі – здохла. Добре, що хоч крові не було. Моє діло мале. Побіг у сусіднє село до пана Жрущоможу-й-скількихочу, і, захекавшись, кажу: «Здрастуйте, вельмишановний пане! (Низько вклонився). Вибачте,

що мені довелося Вас потурбувати, але у вашої свині була чумка і вона здохла». А що я ще скажу? У свині вирячені очі і висолоплений язик – всі признаки чуми. Пан збісився. А потім вибіг надвір, вскочив у свою каталку і поїхав. Я – слідом за ним як собака. Поки добіг до свинофабрики, думав здохну як та свиня. Панотець уважно роздивився труп, а потім звелів нам поховати якнайдалі від інших. Після того, як господар поїхав геть, Микола сів на пеньок і задумався. Питаюся: «Щось трапились?». Микола у відповідь: «Ні. Все йде за планом». Ніякого такого плану я тоді ще не знав і не планував.

– Панасе!

– Га?

– Так от, ховати свиню не треба! Завтра зранку побіжиш знову за хазяїном, скажеш, у свинюків почалася епідемія, здихають одна за одною.

– Але ж смертельно поранена була лише одна!

– Зробиш так як я сказав, зрозуміло?

– Угу!

Наступного дня володар свинофабрики по моєму запрошенню знову прибув до нас. Я прибіг на хвилину десять пізніше. Дивлюсь, а в оборі лежить дохла свиня. Я спочатку нічого не второпав, аж поки не побачив, що Микола мені підморгує. Пан, звелівши закопати і цю свиню, – поїхав.

– Що сталося, Миколо? – здивовано запитую у напарника, тикаючи на свиню пальцем. – Це льоха сьогоднішня чи ще вчорашня?

«Сьогоднішня», – посміхаючись каже Микола. Я ледь було не зомлів. Що ми будемо робити коли всі свині

виздыхають? Потім, присівши, задумався і второпав. У мого напарника – тямуща довбешка. Я б до такого не додумався. От що виходить сталося. Одна і та ж свиня здохла двічі і двічі буде похована. А пан же думає, що почалась епідемія і здохли вже дві свинки. А ми тим часом одну (мертву) поховаємо. Вона нам не треба. А другу, живу – продамо, а гроші розділимо навпіл. Так ми і зробили. Машина за живою льохою приїхала аж на саму свинофабрику. Ми віддали льоху, нам – гроші.

Сіли ми на лавочку та й радіємо грошам. Микола дістав люльку і сірники. В його раках стало мало місця і він увіткнув у обору між балками гроші. Сидимо, балакаємо. Аж раптом, підбігла до обори свиня і, вхопивши зубами гроші, з'їла їх. Микола ж, нехай він буде здоровий і сто літ не кашляє, убив і цю свиню. З її рота ми дістали декілька папірців. Нашим курсом це якраз виходить, що ми продали свиню за дві гривні. А наступного ранку мені знову прийшлося бігти до пана Жрущоможу-й-скількихочу, щоб оповістити про чергову смерть свиноматки.